

BİTİN GÜNLÜK YAŞAMDAKİ ÖNEMİ

□ Bilgi Nedir?

Öğrenme, araştırma ya da gözlem yoluyla elde edilen gerçeklere bilgi denir.

□ İletişim Nedir?

Bilginin bir göndericiden(kaynaktan) bir alıcıya aktarılma sürecidir.

□ Teknoloji Nedir?

Teknoloji yapmak ve bilmek anlamına gelmektedir.

Alet ve edevat yapılması için gerekli olan bilgi ve yeteneği ifade etmektedir.

□ Bilgi ve İletişim Teknolojileri Nedir?

Bilgiye ulaşılmasını ve bilginin oluşturulmasını sağlayan her türlü görsel, işitsel, basılı ve yazılı araçlardır.

ÇAĞIMIZIN TEKNOLOJİK YENİLİKLERİ

□ DRONE NEDİR?

Drone, İngilizce'de erkek arı manasına gelen bir kelime. Fakat günümüzde insansız hava araçları anlamında kullanılıyor. Tarihine baktığımızda genellikle askeri amaçlı kullanılan dronelar, artık daha ulaşılabilir. Günümüzde iki farklı Drone tipi konuşuluyor. Bunlardan bir tanesi Wi-Fi teknolojisi ile çalışıp, uzaktan kumandayla kontrol edilebilen belli bir mesafeye çıkıp, şarjı yettiği sürece havada çekim yapabilen ARDrone ve DJI Phantom gibi ürünler.

Drone başta askeriyede olmak üzere birçok alanda kullanılmaktadır. Bunlar gazetecilik ve tv, spor, seyahat, pazarlama alanlarında kullanılmaktadır. Askeri drone'lardan çok daha küçük ebatlara sahip ve quadcopter gibi popüler örnekleri olan drone'larsa ikinci grubu oluşturuyor. Bu drone'ların son dönemdeki kullanım alanları arasında, yangın söndürme, doğal yaşamı gözleme, tarım, havadan çekim yapma, deprem sonrası hasar ve radyasyon tespiti gibi çok sayıda farklı konu beliriyor. Bu alanlarda da drone un kullanımı söz konusudur.

□ 3D PRİNTER(YAZICI) NEDİR? NE İŞE YARAR?

3D Printer, Katmanlı üretim olarak kabul edebileceğimiz bir teknolojidir. Teknoloji ile bilgisayarımızda hazırladığımız 3D modelleri sıfırdan üretebilmemiz mümkün kılınıyor. Yani olmayan bir cismi sıfırdan hiç bir atık vb. olmadan katı

olarak üretebilen bir teknolojidir. Aslında 3D Printer uzunca bir süredir 1984'ten beri hayatımızda bulunuyor. Charles Hull tarafından yapılan ilk yazıcıdan bu yana sürekli gelişen teknoloji ile farklı üretim tipleri de ortaya çıktı.

▣ 3D PRİNTER(YAZICI) NASIL ÇALIŞIR?

Üretimde her şey önce bilgisayarda tasarlanmış bir 3 boyutlu model ile başlıyor. Bu 3 boyutlu model bilgisayarda ince katmanlara bölünüyor ve 3d yazıcıya bu katmanları oluşturması için komutlar veriliyor. Bu şekilde ince katmanlardan oluşan bir gerçek nesne elde ediliyor.

▣ ROBOT SİSTEMLERİ

İnsanoğlu daima işlerini kolaylaştırmanın yollarını aramış ve çoğunlukla da bulmuştur. Örneğin tekerleğin icat edilmesinin arka planında taşıma işlerinin kolaylaştırılması ve hızlandırılması yatmaktadır. İnsanlığın ilk dönemlerinden günümüze kadar bu durum değişmemiştir. Hatta "işleri kolaylaştırma" isteği günümüzde teknolojinin de gelişmesiyle daha da ileri safhalara varmıştır.

Robot kavramı ilk olarak Çek yazar Karel Capek tarafından yazılan Rossum's Universal Robots adlı romanda kullanılmıştır. Bu romanda robotlar insani duygulardan yoksun mekanik ve otonom varlıklar olarak tasvir edilmiştir.

BAĞIMLILIK NEDİR?

Bağımlılık kişinin kullandığı bir nesne veya yaptığı bir eylem üzerinde; kontrolünü kaybetmesi ve onsuz bir yaşam sürememeye başlamasıdır. Mesela bilgisayarda, tablette ve telefonda oyun oynarken ya da internette vakit geçirirken zamanın nasıl geçtiğini anlamıyorsa ve oyunu bırakmıyorsa bu bir uyarı işareti olabilir.

▣ TEKNOLOJİ BAĞIMLILIĞININ BELİRTİLERİ

▣ Teknoloji bağımlısı bir kişi:

Ruhsal ve bedensel sıkıntılara rağmen teknolojiyi kullanmaya devam eder.

Bağımlı olduğu şeyle gittikçe daha çok vakit geçirmek ister.

Teknolojiyi istediği gibi kullanamazsa aksi, asabi ve öfkeli olur.

Bağımlı olduğu şeyi kullanmazken bile onu düşünür.

Bilgisayarda, tablette ve telefonda oyun oynarken ya da internette vakit geçirirken zamanın nasıl geçtiğini anlamıyorsa ve oyunu bırakmıyorsa bu bir uyarı işareti olabilir.

Sorumluluklarını yerine getirmekte zorlanır.

□ Kimler Risk Altında?

Spordan uzak duran ve hareketsiz yaşamı tercih edenler,

Olumsuz ve bağımlı arkadaş çevresi bulunanlar,

Ders başarısı sürekli düşük olan ya da okul dışı faaliyetlere karşı isteksiz olanlar,

Arkadaş edinme, iletişim kurma ve iletişimi devam ettirme becerileri az olanlar,

Aileleri teknolojiyi olumsuz ve bilinçsiz kullanan bireyler,

Sosyal ilişkilerinde kendini ifade etmekte güçlük yaşayanlar,

Aile içi çatışmalar yaşayan, sağlıklı iletişimi olmayan aile üyeleri,

Hayatlarında kaliteli vakit geçirebileceği aktiviteler bulunmayanlar.

□ Bağımlılıktan Korunmak İçin Öneriler

Yavaş yavaş ama kararlı olarak azaltın

Yerini doldurun, kullanımı azalttığınızda yeni faaliyetlere yönelin (Spor, hobi, vb.)

Düşünün! Sanal ortamdaki başarı ve saygınlık mı daha değerli, gerçek hayattaki mi?

Zararlarını, sizden aldıklarını düşünün.

Gerekirse uzman yardımı alın.

TEKNOLOJİNİN ETKİLERİ

FOMO
Gelişmeleri takip edememe kaygısı.

NOMOFOBİ
Cep telefonundan uzaklaşma kaygısı.

EGO SÖRFÜ

Sürekli olarak ismini internette aratarak hakkında yazılanları öğrenme isteği.

CHEESEPODDING

İnternette sürekli olarak "mp3" indirmek.

İNTERNET SİNİRİ

Cihazlardaki performans düşüklüğünün kişide sinire neden olması.

FACEBOOK DEPRESYONU

Olumsuz olayların sosyal platformlarda tekrar tekrar paylaşılması nedeniyle insanların depresyona sürüklenmesi.

ELEKTRONİK UYKUSUZLUK

Dinlenme saatleri esnasında dahi akıllı telefonla, tabletle, bilgisayarla uğraşmak.

HAYALET TİTREŞİM

Telefon çalmadığı zamanlarda bile sürekli titreştiğini hissetmek.

GOOGLE TAKİBİ

Etrafındaki insanları sürekli olarak internette aramak.

SELFİTİS

Sürekli kendi fotoğrafını çekip sosyal medyada paylaşmak.

BORDERLINE SELFİTİS

Kişinin sosyal medyada paylaşmasa bile kendi resmini günde en az üç kez çekmesi.

PHUBBING

Akıllı telefon bağımlılığı.

PHOTOLURKING

Sosyal hesaplarda sürekli fotoğraflara bakarak zaman geçirmek, paylaşımlarını kimlerin takip ettiğini kontrol etmek.

SİBERKONDRI

Hastalığını internet üzerinden araştırarak çözmeye çalışmak.

BİLGİSAYAR SİSTEMLERİ

BİLGİSAYAR NEDİR?

Giriş birimleri aracılığıyla girilen bilgileri işleme (aritmetiksel, mantıksal ve karşılaştırma) tabi tutan (zamanlama ve kontrol yapan), sonuçları bize çıkış birimleriyle aktaran veya depolayan elektronik makinedir. Kısacası bilgisayar, bilgişleyen elektronik bir makinedir.

BİLGİSAYARLARIN GENEL ÖZELLİKLERİ

Çok hızlı işlem yapabilirler. Birçok bilgiyi, bellek birimlerinde saklayabilirler. Saklanan bilgilere çok hızlı bir biçimde erişebilmeyi sağlarlar. Ağ altyapısı üzerinden iletişim kurmayı sağlarlar. Ses, resim, hareketli görüntü, video gibi pek çok veri üzerinde çalışmaya olanak sağlarlar.

BİLGİSAYAR= DONANIM + YAZILIM

DONANIM NEDİR?

Bilgisayarın elle tutulabilen ve gözle görülebilen fiziksel kısımlarına donanım denir.

Örneğin; ekran, klavye, sabit disk, fare, yazıcı gibi...

YAZILIM NEDİR?

Bilgisayarın kullanılmasını sağlayan her türlü programa yazılım adı verilir. Örneğin resim yapmamızı sağlayan Paint, bilgisayar oyunları, internete girmemizi sağlayan Google Chrome gibi... Yazılım olmadan bilgisayardaki donanımları kullanamayız.

İŞLETİM SİSTEMİ NEDİR?

*Bilgisayar donanımının doğrudan denetimi ve yönetiminden sorumlu olan, kullanıcı ile bilgisayar arasında iletişimi sağlayan, bilgisayarın açılışı esnasında hafızaya yüklenen ve yüklendikten sonra diğer yazılımların çalışması için temel görevi gören bir yazılımdır.

*Bilgisayarın ilk açılma anından kapanana kadar kullanıldığı sürece görev yapan ana yazılımdır.

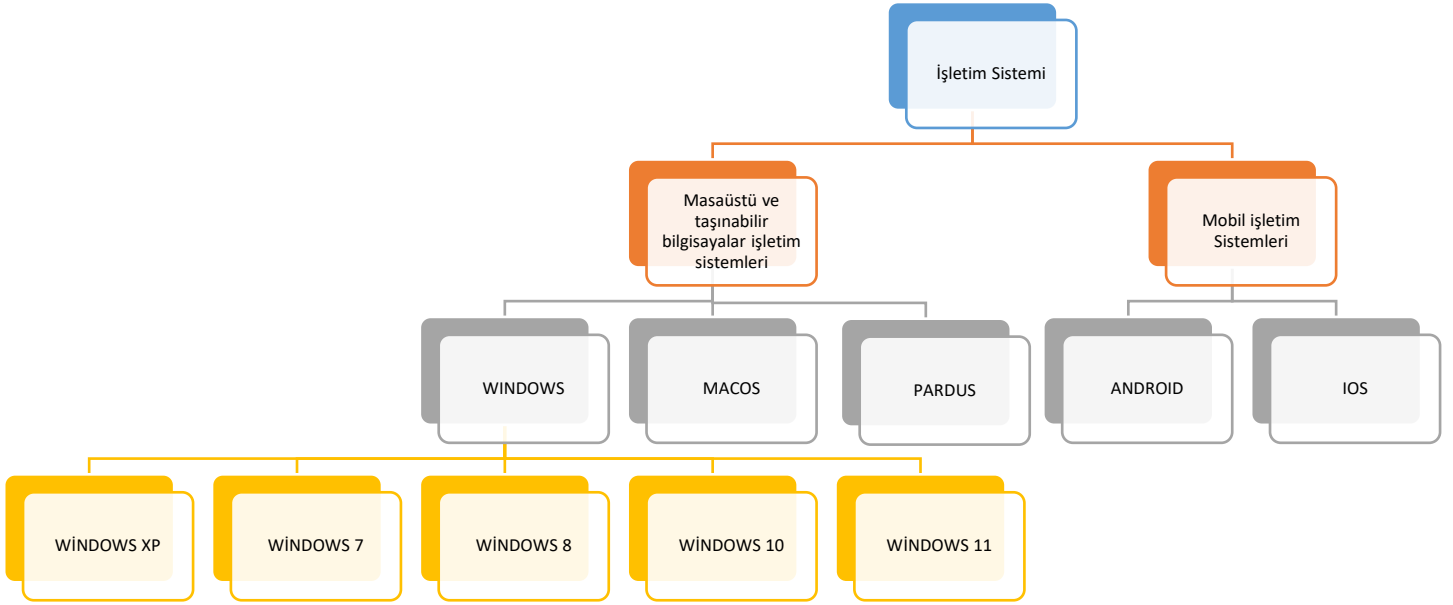
* İşletim sistemi özetle bilgisayardaki tüm donanımların, yazılımların ve dosyaların yönetimini sağlayan en temel yazılımdır.

*İşletim sistemi; Ana ve yan belleklerin en verimli biçimde kullanılmasını, donanım birimleriyle iletişimi, çeşitli uygulama ve hizmet programlarının çalıştırılmasını sağlar. Örnek: Windows 7, 8, 10, Android, Pardus, Linux, Unix, MacOS vs.

İşletim Sistemi Nerelerde Kullanılır?

İşletim sistemleri bilgisayar, tablet, video oyun konsolları, cep telefonları, web sunucularında, arabalarda, beyaz eşyalarda hatta kol saatlerinin içinde bile yüklü olabilir.

Masaüstü ve Taşınabilir Bilgisayarda Kullanılan İşletim Sistemleri

Günümüz kişisel bilgisayarında çoğunlukla Windows, MacOS veya Linux işletim sistemleri kullanılır.

Not: Türkiyenin yapmış olduğu ilk işletim sistemi "Pardus"dur.

Windows İşletim Sistemi

Microsoft tarafından piyasaya sürülmüş olup en çok kullanılan işletim sistemidir. Windows XP, 7, 8 ve 2015 te piyasaya sürülen 10 halen kullanılmakta olan sürümleridir. En son sürümü Windows11 5 Ekim 2021 tarihinde piyasaya sürülmüştür.

MacOS İşletim Sistemi

Apple şirketine ait işletim sistemidir. Apple bilgisayarlarda kullanılır

PARDUS İşletim Sistemi

PARDUS, Linux temelli açık kaynak kodlu bir işletim sistemidir.

İnternet üzerinden ücretsiz olarak indirilebilmekte ve kolay kurulabilmektedir. Kişisel veya kurumsal kullanımlarda Pardus'un rekabet edebilir ve sürdürülebilir bir işletim sistemi haline getirilmesi için TÜBİTAK ULAKBİM bünyesinde geliştirme ve idame çalışmaları devam ettirilmektedir.

PARDUS ilk yerli ve milli işletim sistemimizdir ve ücretsizdir. **TUBİTAK** tarafından geliştirilmiştir.

Mobil İşletim Sistemleri

Cep telefonu ve tabletlerde ise **Android** ve **iOS** işletim sistemleri yaygın olarak kullanılır.

Android İşletim Sistemi

Bugün birçok tablet, akıllı telefon ve hatta kol saatlerinde kullanılan **Google'a** ait işletim sistemidir.

iOS İşletim Sistemi

Apple şirketinin kendi ürettiği tablet ve telefonlar için çıkardığı işletim sistemidir. (iphone, ipad...)

İŞLETİM SİSTEMİNİN GÖREVLERİ

- **Dosya Yönetimi** : Temel dosya işlemlerinin yapıldığı dosya okunması, saklanması, paylaşılması, korunması esasına dayanır.
- **Görev (İşlem) Yönetimi** : Yapılacak işlerin (görev) belirli sıra ve düzende yapılmasıdır.
- **Donanım Yönetimi**: Çevre birimleri ile programlar arasındaki iletişimi sağlamak.
- **Bellek Yönetimi** : Sistemin belleğini yönetmek ve belleğin etkili bir şekilde kullanılmasını sağlamaktır.
- **Ağ Yönetimi** : Ağın çalışmasını kontrol altında tutarak devamlı hizmette olmasını sağlamaktır.
- **Grafik Arayüz Yönetimi**
- **Kullanıcının programları çalıştırmasını ve çeşitli komutlar vermesini sağlamak.**
- **Güvenlik ve Koruma**: Bilgisayar sistemlerinde saklanan verilerin güvenliği ve korunması amacıyla, işletim sistemlerince işlev ve araçlar sağlanır.

İŞLETİM SİSTEMLERİNDE KULLANILAN ARAYÜZ ÇEŞİTLERİ

1-GRAFİKSEL KULLANICI ARAYÜZÜ: Kullanıcıların bilgisayarı kolay, hızlı ve verimli şekilde kullanabilmelerini sağlar.

Örneğin bir klasörün içeriğini görüntülemek için simgesinin üzerine çift tıklamak, bir dosyayı kopyalamak için ise simgesini sürükleyip başka bir klasöre bırakmak yeterli olur. Günümüzde kullanılan işletim sistemlerinin çoğu grafiksel kullanıcı ara yüzüne sahiptir.

2-KOMUT SATIRLI ARAYÜZ: Komut satırlı işletim sistemlerinde yapılması istenen her işlem için klavyeden bir komut yazılması gerekir.

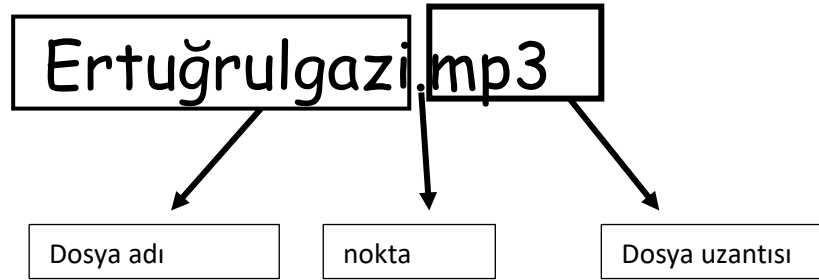
- ! İşletim sistemi yüklü olmadan bilgisayar, tablet veya telefonumuzu kullanamayız.
- ! Yeni bir bilgisayar aldığınızda **genellikle** İşletim sistemi yüklüdür.
- ! Bazı cihazlara birden fazla işletim sistemi yüklenebilir.

DOSYA YAPISI

Bilgisayarlarda bilgiler ve komutlar "DOSYA" adını verdiğimiz birimlerde tutulur.

Dosyalar içinde neler vardır?

Metin, ses, görüntü gibi bilgiler ya da programların çalışmasını sağlayan kodlar bulunur.

- Dosyalara isim verirken ya da dosyaları kaydederken anlamlı, dosyanın içindeki bilgiyle alakalı şekilde isim vermeliyiz. Örn: Matematik Ödevi, gibi
- Dosyaya isim verirken aşağıdaki karakterleri kullanamayız
< > : ? / " ' *
- Bilgisayarlar dosyanın ne dosyası olduğunu uzantısı sayesinde bilir. O sebeple dosyaların uzantısını değiştirmek ya da silmek dosyanın açılmamasına ya da tanınmamasına sebep olabilir.

Çok kullanılan dosya uzantıları

UZANTI	AÇIKLAMA	GEREKLİ PROGRAMLAR
exe	Uygulama dosyaları	Başka bir programa ihtiyaç duymaz
txt	Metin dosyası	Not Defteri
jpg, gif, png, bmp	Resim dosyaları	Paint, Photoshop...
avi, mpeg, mkv, mov, rm, flv, mp4, wmv	Video dosyaları	Media Player, Gomplayer, Media Player, BSplayer, Vlc Player...
mp3, wav, track, wma	Ses dosyaları	Media Player, Gomplayer, Media Player, BSplayer, Vlc Player...
zip, rar	Sıkıştırılmış dosya	Winrar, Winzip, 7zip...
pdf	E-Kitap dosyası	Acrobat Reader, Foxit Reader, Nitro Pdf..
html, php, asp	Web sayfası dosyaları	İnternet Explorer, Mozilla Firefox, Opera, Chrome...
doc, docx	Microsoft Word dosyası	Microsoft Word
xls,xlsx	Microsoft Excel dosyası	Microsoft Excel
ppt, pptx, pps	Microsoft Power Point dosyası	Microsoft Power Point

Klasör (Dizin) Nedir?

Ortak özelliğe sahip dosyaları bir arada bulunduran birimlere klasör (dizin) denir. Klasörleri günlük hayatımızda kullandığımız dosya klasörlerine benzetebiliriz.

Niçin Klasör Kullanırız?

Nasıl ki alışveriş merkezlerinde binlerce ürün içerisinden almak istediğimizi reyonlar sayesinde kolayca bulabiliyorsak klasörler de dosyalarımızı gruplamamızı ve dilediğimizde kolayca ulaşmamızı sağlar.

Dosyalarımızı gruplamazsak daha sonradan onlara ulaşmakta güçlük yaşarız.

Dosya adlarında kullanılmayan karakterler klasör isimlerinde de kullanılamaz.

Bulut Depolama Nedir?

Bulut(Cloud) depolama, internet üzerinde bize verilen bir alanda dosyalarımızı saklamamıza verilen isimdir. Bu depolama hizmeti sayesinde dosya ve klasörlerimize internete erişebildiğimiz her yerden ulaşabiliriz. Örnek olarak; Google drive, yandex disk, dropbox, one drive verilebilir.

İNTERNET ETİĞİ

- İnternet üzerinde iletişimde bulunurken doğru ve ahlaki olan davranışlarla, yanlış ve ahlaki olmayan davranışları belirleyen kurallar bütününe internet etiği denir.
- İnternet etiği, gerçek hayatta insanlara gösterdiğiniz saygı ve nezaketin internet ortamında da gösterilmesidir.

İnterneti Doğru Kullanmak İçin 8 Madde

- 1) İnterneti insanlara zarar vermek için kullanmamalıyız.
- 2) Başkalarının internette yaptığı çalışmalara engel olmamalıyız.
- 3) Başkalarının gizli ve kişisel dosyalarına internet yoluyla ulaşmamalıyız.
- 4) Bilgilerin doğruluğundan tam olarak emin olmadan savunmamalıyız.
- 5) Ücretini ödemediğimiz yazılımları kopyalayıp kendi malımız gibi kullanmamalıyız.
- 6) Başkalarının elektronik iletişim kaynaklarını izinsiz kullanmamalıyız.
- 7) Elektronik iletişim ortamını başkalarının haklarına saygı göstererek kullanmalıyız.
- 8) İletişim sırasında kullandığımız dilin doğuracağı sonuçları önceden düşünmeliyiz.

TELİF HAKLARI ©

- Telif hakları (copyright) © kendi emeğimiz ile oluşturduğumuz ürünler için sahip olduğumuz haklardır.
- Kullanma, paylaşma ve değiştirme gibi izinleri kapsar. Eserlerimizin izin verildiği kadar kullanımını sağlar. Eser sahibinin haklarını korur.
- Sahibinden izin almadan çoğaltılan dağıtılan ürünlere "korsan" ürünler denir. Bu durum yasal olmayan bir durumdur, fakat çok sık rastlanır.
- Korsan ürün satmak ve dağıtmak suçtur.

BİLİŞİM SUÇLARI

BİLİŞİM SUÇLARI

“Teknoloji kullanarak dijital ortamda kişi veya kurumlara maddi veya manevi olarak zarar vermek” bilişim suçları olarak tanımlanabilir.

ZARARLI YAZILIMLAR VE GÜVENLİK

ZARARLI YAZILIM (MALWARE) NEDİR?

Kötü niyetli kişiler tarafından bilgisayarımıza, sistemimize ve bilgilerimize zarar vermek, onları ele geçirmek amacıyla hazırlanmış yazılımlardır.

BİLGİSAYAR VİRÜSLERİ: Bilgisayara izinsiz girip dosya ve programlara zarar veren programlardır. Virüsler işletim sistemini bozabilir, dosyalara zarar verebilir ya da silebilir.

SOLUCAN (WORM): Ağ üzerinden bilgisayarımıza bulaşan ve kendini sürekli kopyalayarak çoğaltan ve böylece sistemi yavaşlatan programlardır.

TRUVA ATI (TROJAN): Truva atı bir virüs değildir. Gerçek bir uygulama gibi gözükten zararlı bir program türüdür. Truva atı bilgisayarınıza güvenlik açığı oluşturur ki bu da zararlı programların, kişilerin sisteminize girmesi için bir yol açar.

REKLAM YAZILIMI: Herhangi bir program çalışırken reklam açan yazılımdır. İnternette gezerken otomatik olarak bilgisayarınıza inebilir ve tarayıcı pencereleri ile görüntülenebilir.

CASUS YAZILIM: Bilgisayardaki bilgileri toplayıp uzaktaki bir kullanıcıya, bilgimiz olmadan gönderen yazılımlardır.

İZLEME ÇEREZİ: Çerezler internette gezdiğiniz siteler vb. ile ilgili veri barındıran basit metin dosyalarıdır ve bilgisayarınızda çerez (cookies) klasöründe bulunurlar. Pek çok site de ziyaretçileri hakkında bilgi almak için çerezleri kullanırlar.

SPAM (Yığın mesaj): Yığın mesaj ya da spam, e-posta, telefon, faks gibi elektronik ortamlarda çok sayıda alıcıya aynı anda gönderilen gereksiz veya uygunsuz iletiler gönderir.

FİDYE YAZILIM: Fidyeye virüsleri denilen bu zararlı yazılımlar bulaştığı bilişim sistemleri üzerinde dosyaları erişimi engelleyerek kullanıcılardan fidye talep eden zararlı yazılımlardır.

- 📁 Cihazınız birden bire yavaşladıysa
- 📁 Kaynağı bilinmeyen bir uygulama yükledikten sonra donmalar ya da benzeri durumlar yaşıyorsanız.
- 📁 Dosyalarınız çoğalıyor ya da kayboluyorsa büyük ihtimalle cihazınızda zararlı yazılım var demektir

GÜVENLİK YAZILIMLARI

Antivirüs yazılımı bilgisayarımıza Virüs, Truva Atı, Solucan gibi kötü amaçlı yazılımların girmesini engeller. Ayrıca bu yazılımları tespit edip temizleyebilir.

Güvenlik duvarı yazılımı internet veya ağ üzerinden bilgisayarımıza erişimi denetler, yetkisiz kişilerin bilgilerimize ulaşmasını engeller.

ZARARLI YAZIIMLARDAN KORUNMA YOLLARI

- ☞ Cihazınızda güncel bir Antivirüs yazılımı çalışır durumda olsun.
- ☞ Güvenlik duvarınız aktif olsun.
- ☞ İşletim sisteminizin ve uygulamalarınızın güncellemelerini yapın.
- ☞ Güvenliğinden emin olmadığınız sitelerin çerezlerini onaylamayın.
- ☞ Kaynağından emin olmadığını epostaları açmayın.
- ☞ Göndereni kontrol etmeden eposta ile gelen bağlantılara tıklamayın.
- ☞ Güvenmediğiniz bilgisayarlara USB bellek bağlamayın.
- ☞ Dosya ve klasörlerini mutlaka yedekleyin.
- ☞ Güvenliği belirsiz ortak kullanımda olan cihazlardan hesaplarınıza bağlanmayın.
- ☞ Bankacılık ve sosyal medyalar için ayrı ayrı epostalar kullanın.
- ☞ Şifreleriniz güçlü şifre kurallarına uygun olsun.
- ☞ Şifrelerinizi de 3-6 ay ara ile değiştirin

Kullanım Haklarının Göre Yazılım Türleri

Genel anlamıyla yazılım bilgisayarda kullandığımız programlara deniyordu. Yazılımı kullanım haklarına göre gruplandırmak gerekirse 4 başlık altında gruplandırabiliriz.

Lisanslı Yazılım : Bir ücret ödeyerek kullanım hakkı bir kullanıcı ya da bir grup tarafından üretici firmadan satın alınmış yazılımlara denir.

Demo Yazılım : Bir yazılımın tanıtım amacı ile belirli fonksiyon ya da bölümlerinin kısıtlandığı yazılımlara denir.

Paylaşılan (Shareware) Yazılım : Yazılımın üretici firma tarafından belirlenen süre boyunca kullanılmasına olanak sağlayan ve bu sürenin sonunda kullanılamayan yazılımlara denir.

Ücretsiz (Freeware) Yazılım : Dağıtımı ve kullanımı karşılığında bedel ödenmeyen yazılımlara denir. Genellikle internetten, bilgisayar dergilerinde bilgisayara yüklenir.

ARAMA MOTORLARI

Web'de sistematik bir şekilde internet kullanıcılarının istedikleri bilgilere anında erişebilmek için sıkça kullandıkları bir yazılım türüdür. Birincil işlevi internette veya internetin bir kısmında bulunmuş olan verileri bir araya getirmek ve raporlamaktır

Arama motorlarında metin, ses ve görsellerle arama yapılabilir.

Görsel aramada boyut, renk, yayınlanma tarihi ve türüne göre arama yapılabilir.

Google, yandex, bing, duckduckgo vb.

İLETİŞİM

E-POSTA:

eposta, sanal dünyadaki kimliğin başlangıcı sayılır. E-posta ile yazılı mesajın yanında ek dosya da gönderilebilir. Tüm e-posta adreslerinde kullanılan işaret **@**

E-POSTA YAPISI:

Kullanıcı adi@hizmet sağlayıcı.com

Kullanıcı adı:

Türkçe karakter kullanılmaz

Boşluk bırakılmaz

Hizmet sağlayıcı:

Gmail, Hotmail, yandex vb.

İLETİŞİM ARAÇLARI

GÖRSEL BİT ARAÇLARI: Görsel bilgi ve iletişim araçları bir bilgiyi veya mesajı ifade etmek ya da iletişim kurmak amacıyla göze hitap eden iletişim araçlarıdır.

Örnek: Televizyon, dergi, bilgisayar, gazete, kitaplar, resimler

İŞİTSEL BİT ARAÇLARI bir bilgiyi veya mesajı ifade etmek ya da iletişim kurmak amacıyla kulağa hitap eden iletişim araçlarıdır.

Örnek: Telefon, MP3 çalar, ses kayıt cihazı, radyo, cd-kaset

YAZILI VE BASILI BİT ARAÇLARI bir bilgiyi veya mesajı ifade etmek ya da iletişim kurmak amacıyla kullanılan iletişim araçlarıdır.

Örnek: Gazete, dergi, kitap, poster, broşür vs.

Farklı Zamanlı (Asenkron) İletişim Araçları:

Kullanıcıların farklı zamanlarda, aynı veya farklı mekânlarda olduğu durumlarda kullanılan iletişim araçlarıdır.

Eş Zamanlı (Senkron) İletişim Araçları:

Kullanıcıların aynı zamanda, ama farklı mekanlarda olduğu durumlarda kullanılan iletişim araçlarıdır.

